

United Nations
Nations Unies

International
Criminal Tribunal
for the Former
Yugoslavia

Tribunal Pénal
International pour
l'ex-Yougoslavie

02910290

Prijevod

DEKLARACIJA OSOBE KOJA JE DALA PISMENU IZJAVU
U SKLADU S PRAVILOM 92 BIS

Ja,

Prezime, ime: MAHALBAŠIĆ FERID

Datum i mjesto rođenja: 17. 01. 1950. Oraš Planje (Tešanj), B.H.

Identifikacioni broj ili broj pasoša: _____

ovime potvrđujem, u prisustvu predsjedavajućeg službenika Melinda Taylor.

da je sadržaj pismene izjave (izjava) koju sam dao (-la) dana 14. Jula 2000. / 09. April 2000.

i koja je priložena ovoj deklaraciji, po mom najboljem znanju i uvjerenju, istinit i tačan.

Uručena mi je i kopija pravila 91 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda na jeziku koji razumijem i znam da protiv mene može biti pokrenut krivični postupak zbog lažne izjave, ukoliko sadržaj moje pismene izjave (pismenih izjava) nije istinit i tačan.

Dana: _____

U: 09. Mart 2003

Ferid Mahalbašić

potpis davaoca deklaracije

[Signature]

potpis predsjedavajućeg službenika

02910291

Prijevod 01108319
Original: 01108319

7. 83

MEĐUNARODNI SUD ZA KRIVIČNO GONJENJE OSOBA
ODGOVORNIH ZA TEŠKA KRŠENJA MEĐUNARODNOG PRAVA
POČINJENA NA TERITORIJI BIVŠE JUGOSLAVIJE OD 1991.

IZJAVA SVJEDOKA

PODACI O SVJEDOKU:

Prezime: Mahalbašić
Ime: Ferid Ime oca: Adem
Nadimak/pseudonim: Pol: muški ženski
Datum rođenja: 17. januar 1950. Mjesto rođenja: Oraš
Planja, opština Tešanj

Nacionalnost: Vjeroispovijest:

Jezik/jezici koje govori:

Jezik/jezici koje piše (ako se razlikuje od navedenih):

Jezici korišteni u toku razgovora:

Trenutno zanimanje: nastavnik
Prethodno: potpredsjednik Izvršnog vijeća Skupštine opštine Tešlić

Datum(i) razgovora: 12., 14. juli 2000.

Razgovor(e) vodili: Richard Dupas Prevodilac: Enida Jahić

Imena svih osoba prisutnih tokom razgovora: svi gorepomenuti

Potpis: /potpisano/

Ferid Mahalbašić
Jahić

02910292

Prijevod 01108320

IZJAVA SVJEDOKA

Zovem se Ferid Mahalbašić i voljan sam svjedočiti na javnom sudenju.

Oženjen sam Razijom i imamo četvero djece, Murisu staru 20 godina, Murisa starog 19 godina, Adisa starog 13 godina i Almu staru 2 godine.

Prije rata živio sam u Tesliću. Tamo sam živio od 1964. i svi narodi su se međusobno dobro slagali.

Fakultet sam završio 1977. Diplomirao sam ekonomiju u Zagrebu. Radio sam u preduzeću Borje oko dvije godine, gdje sam bio šef finansijskog odjela. Nakon toga sam dobio zaposlenje u opštini u Tesliću. Bio sam zadužen za planiranje i razvoj. Na tom položaju sam bio godinu dana. Nakon toga sam radio građevinskom preduzeću "Graditelj" u Tesliću. Bio sam šef finansijsko-administrativnog odjela. U tom preduzeću sam radio pet godina. Zatim sam tri godine bio šef finansijsko-administrativnog odjela u preduzeću "Demos" u Tesliću. Nakon toga sam prešao u Doboj gdje sam radio na istom poslu u preduzeću "Bosnaprevoz" i ondje sam ostao naredne tri godine.

Početkom 1991. vratio sam se u Teslić gdje sam imenovan u Izvršno vijeće tesličke opštine. Dok sam radio u preduzeću "Bosnaprevoz" mojoj kući su došla dva predstavnika SDA, Haso Jašarević i Aljo Kopic, i pitali me da li želim položaj u Izvršnom vijeću.

U to vrijeme nisam bio član SDA. Da bih bio imenovan za potpredsjednika Izvršnog vijeća, prihvatio sam članstvo u SDA.

Prije no što sam radio u Izvršnom vijeću, nisam se nikad bavio politikom. Zapravo mi je, kad je SDA formirana, negdje 1990., ponuđeno da postanem član, što sam odbio. Zaista ne znam zašto mi je ponuđen taj položaj, ali mislio sam da bi to za mene mogla biti dobra prilika jer nisam više morao putovati u Doboj.

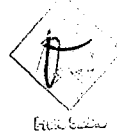
O mom imenovanju su glasali predstavnici svih stranaka u tesličkoj Skupštini i ono je prihvaćeno.

Teslička Skupština je najviše upravno tijelo u opštini. Skupština se sastoji od 75 poslanika i oni su odgovorni za glasanje o prijedlozima koje im uputi Izvršno vijeće. Da bi se prihvatio neki prijedlog, određeni član Izvršnog vijeća prezentira program i odgovara na pitanja koja mu o tome postavi bilo koji poslanik u Skupštini. Poslanici glasaju o svakom pitanju i ono se bilo prihvaća bilo odbija. Ako se neki prijedlog odbije, Izvršno vijeće se ponovo sastaje i ako se odluči da će se neki prijedlog ponovo uputiti Skupštini, taj prijedlog se reformulira. Poslanici u Skupštini bili su sljedeće osobe:

- predsjednik: Nikola Perišić, Srbin, član SDS-a
- potpredsjednik ili zamjenik: Jasna Vrdoljak, Muslimanka, članica SDP-a
- sekretar: Adil Osmanović, Musliman, član SDA

Tri člana koje sam pomenuo imali su najviše položaje u Skupštini. Svi ostali članovi imali su jednak položaj. Prema izborima iz 1990. SDS je dobio većinu, pa time i

01108321

Handwritten signatures and initials, including a large signature that appears to be 'Ferid' and another that looks like 'Jasna'.

pravo da imenuje predsjednika.

02910293

Prijevod

Predstavnik imenovan za sekretara nije imao pravo glasa jer je njegova funkcija administrativna.

Skupština se sastojala od 75 poslanika iz šest političkih stranaka. SDS je imao 35 predstavnika, SDA 12, HDZ 8, SDP 10, Reformisti 12 i Demokratska socijalistička partija 2 predstavnika.

Broj poslaničkih mjesta koji bi dobila neka stranka ovisio je o broju glasova koji je ta stranka dobila na izborima.

Nikola Perišić je bio pravnik po struci. On je radio u preduzeću "Destilacija drva" u Tesliću. On je ugodna i pristupačna osoba. Bio je član Komunističke partije i uvijek se činilo da probleme želi riješiti na prijateljski način. On je bio član SDS-a, ali nije bio ekstremist. Ne vjerujem da je on odgovoran za ono što se desilo. Na Srbe je njihov vlastiti narod vršio pritisak.

Ja sam zauzeo položaj u Izvršnom vijeću u februaru 1991. Moja dužnost je, između ostalog, bilo upravljanje budžetom opštine Teslić. Predsjednik Izvršnog vijeća bio je Srbin po imenu Milorad Marković. On i ja smo često saradivali /?rečenica nerazumljiva/.

Kao potpredsjednik prisustvovao sam većini sastanaka Izvršnog vijeća. Diskutovali smo o konkretnim pitanjima vezanim uz svakodnevno upravljanje opštinom, što je uključivalo i budžet. Na tim sastancima nikad nismo razgovarali o politici.

Izvršno vijeće imalo 7 članova. SDS je imao 4 predstavnika. SDA je imao 2 predstavnika, a HDZ jednoga. U tom razdoblju članovi Izvršnog vijeća su bili sljedeći:

- Milorad Marković, Srbin, član SDS-a, predsjednik
- Tešo Ristić, Srbin, član SDS-a, član Izvršnog vijeća, učitelj u lokalnoj školi
- Radomir Jokić, Srbin, član SDS-a, član Izvršnog vijeća
- (Ime nepoznato) Klječanin, Srbin, član SDS-a, član Izvršnog vijeća
- Hamza Begović, Musliman član SDA, član Izvršnog vijeća
- Drago Grgić, Hrvat, član HDZ-a, član Izvršnog vijeća

O zastupljenosti stranaka u Izvršnom vijeću odlučeno je na izborima 1991. O imenovanju ne neki položaj odlučivalo se sporazumom predstavnika opštinskog SDS-a, SDA i HDZ-a.

Markovića bih opisao kao korektnu osobu koja uvijek nastoji učiniti sve što može. Poznajem ga s posla i činilo se da ima dobre namjere, ukoliko se nije pretvarao. Kad sam u aprilu otišao na odmor, pozvao me da se vratim i rekao da ne želi raditi sa samim Srbima. Budući da nije dijelio mišljenja radikalnijih članova SDS-a, iskopali su nešto protiv njega i spalili jednu od njegovih vikendica. Marković sad živi u Srbiji.

Prije nego što se neki prijedlog upućivao Skupštini, o formi prijedloga su se morali složiti svi članovi Izvršnog vijeća. Nikad nismo zapravo glasali o prijedlogu, nego smo se samo dogovorili o načinu na koji će on biti prezentiran Skupštini.

Radna atmosfera u Izvršnom vijeću je bila normalna sve do aprila 1992. Vijeću je tada podnesen prijedlog i samo je srpskim predstavnicima bilo dozvoljeno da o njemu

01108322

glasaju. O tom prijedlogu su glasali s toliko entuzijazma i uzbuđenja da mi se to učinilo čudnim. Ne sjećam se na što se odnosio taj prijedlog.

U to vrijeme se na sastancima diskutovalo o nekim čudnim prijedlozima. Govorilo se pitanjima kao što je podjela zemlje. Ranije, u socijalističkom režimu, zemlja je pripadala opštini. Gradile su se kuće, koje su se davale građanima. Zemlja je je još uvijek pripadala opštini. Ovo je sada bilo čudno jer je opština prodavala imovinu po niskim cijenama. Vlasnici su tu zemlju pretvarali u privatne posjede. Novi vlasnici uglavnom su bili Srbi.

Sjećam se i kako je Skupštini upućen prijedlog u vezi sa sječom šuma na zemljištu srpskih građana kod Blatnice u opštini Teslić. Jedan poslanik iz SDS-a, čijeg imena se ne sjećam, rekao je da će oni, ako se to pitanje ne riješi, podići u zrak jedan most. Taj poslanik je želio da se prestane sa sječom šuma jer se time uništavaju ceste i zato što nije bio zadovoljan načinom na koji se vrši sječa šuma. Ovaj incident pominjem samo zato što se, pokušavajući da riješi to pitanje, poslužio prijetnjama.

Kad sam u februaru ili martu 1992. bio na službenom putu, čuo sam pucjavu iz daljine. Bio sam u posjeti preduzeću "UPI Bratstvo" kod Blatnice u opštini Teslić kad sam začuo pucjavu. Prisutni Srbi su na čudan način krivili lica kao da im je neugodno zbog toga što se dešava.

U neko doba u maju 1992. zakasnio sam na posao i u zgradi sam sreo čistačicu. Ona mi je rekla da je Nikola Perišić upravo primio sanduk pun pušaka. Nisam vidio te puške, ali sam kasnije od raznih ljudi, uključujući i čistačicu, čuo da su te puške raspodijeljene poslanicima u Skupštini. Ne sjećam se imena čistačice.

Bilo mi je čudno i to što su bi na kraju nekih sjednica Skupštine samo Srbi ušli u predsjednikovu kancelariju i održavali privatne sastanke. Na tim sastancima su pili alkohol, no ne znam o čemu je na njima bilo riječi. Jednom prilikom sam htio razgovarati s predsjednikom. Na njegovom stolu sam vidio moštvo knjiga i jednu sam uzeo u ruke. Knjiga se zvala "Logor u Doboju", a opisivala je zatvaranje Srba u tom logoru u Prvom svjetskom ratu.

Još 1991. znao sam vidjeti oficire JNA kako ulaze u predsjednikovu kancelariju. Sjećam se da sam vidio (ime nepoznato) Halilbašića, koji je bio zapovjednik TO za područje Doboja.

U aprilu 1992. takođe sam vidio kako u predsjednikovu kancelariju ulaze vojnici odjeveni u svakovrsne uniforme. Neki su nosili uniforme redovnog sastava JNA, a neki su na njima imali bijelog orla.

Nikad nisam čuo za Momira Talića. Možda sam ga vidio na televiziji.

Ne znam što su ondje radili. Nikad mi niko nije rekao. O tim posjetama se nikad nije govorilo na sastancima Izvršnog vijeća.

Predsjednik ili potpredsjednik Izvršnog vijeća mogli su prisustvovati sastancima Vijeća narodne odbrane. To vijeće je postojalo prema opštinskom statutu. To vijeće činili su predsjednik Izvršnog vijeća, potpredsjednik Izvršnog vijeća, načelnik TO-a Čedo Grbić, Srbin, načelnik Sekretarijata za narodnu odbranu Mensur Degermendžić, Musliman, načelnik MUP-a (ime nepoznato) Kuzmanović, Srbin, i predsjednik opštine Nikola Perišić. Povremeno je tim sastancima prisustvovao komandir policije Predrag Markočević kad se govorilo o nečemu što se njega ticalo.

04108323

Sastanci Vijeća narodne odbrane održavali su se jednom mjesečno. Posljednji sastanak kojem sam ja prisustvovao održan je u maju 1992. Nikad nismo raspravljali ni o čemu posebnom. Jednom prilikom nas je jedan pripadnik MUP-a informirao o događanjima u opštini. Uloga tog vijeća bila je da raspravlja o ratnom stanju, ali mi nikad nismo razgovarali o takvim pitanjima. To vijeće je više bilo formalnost nego bilo što drugo. Nikad se ni o čemu nije odlučivalo.

Sjećam se da smo, doduše, glasali o prijedlogu da se poveća broj rezervnog policijskog sastava zbog prisustva HOS-a u BiH. Vijeće je jednoglasno glasalo za usvajanje prijedloga. Nedugo nakon toga, jednoglasno je odlučeno da se taj broj smanji jer više nije bilo opasnosti.

O svim vojnim pitanjima odlučivalo se u njihovom štabu i odlučivali su njihovi ljudi. Izvršno vijeće nije imalo ništa s vojnim pitanjima.

Referendum je održan 1992. i pitanje o kojem se odlučivalo bilo je da li BiH treba da ostane u sastavu bivše Jugoslavije. Šezdeset četiri posto stanovništva je glasalo za to da Bosna i Hercegovina postane samostalna država.

Dana 6. aprila održana je sjednica Skupštine i toga dana su trebali biti objavljeni rezultati referenduma. Nijedan predstavnik SDA nije prisustvovao toj sjednici jer smo se protivili dnevnom redu koji je trebao biti predložen. Kasnije te večeri su održali sastanak i tvrdili su da im je za održavanje sjednice i donošenje odluke potrebno samo pola glasova. SDS je tvrdio da ima kvorum, ali to nije bilo tačno.

Srbi su proglasili da se prema rezultatima referenduma opština Teslić treba zvati "Srpska opština Teslić", koja bi pripadala "Srpskoj oblasti Banja Luka" /kao u originalu/. Takođe su objavili da formiraju armiju "Republike Srpske". U početku se ta armija zvala "Srpska armija Srpske Republike u BiH". Formirali su i svoje policijske jedinice koje su nosile maskirne uniforme.

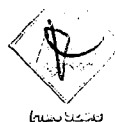
Ja sam tek sljedeći dan obaviješten o tim odlukama Skupštine i takođe sam u opštinskom službenom listu pročitao da su tu državu nazvali Srpskom Republikom BiH. U tom listu sam takođe pročitao da su donijeli Ustav Srpske Republike BiH. Promijenilo se i ime radiostanice.

To će kasnije utjecati čitavu infrastrukturu i na sva područja života na opštinskoj razini uključujući obrazovanje, društveni život, poreze, zdravstvo, ekonomiju; o svemu će se odlučivati iz Banje Luke, a ne iz Sarajeva.

O tim odlukama se raspravljalo na prethodnim sjednicama Skupštine. One nikad nisu usvojene. Važno je znati da je o svim političkim pitanjima odlučivala Skupštine. Oni su donosili sve zakone. Mi iz Izvršnog vijeća nismo imali nikakvog utjecaja u pogledu pitanja kao što je odluka usvojena 6. aprila 1992.

Skupština je o tim odlukama počela raspravljati odmah nakon izbora 1990. Najprije se o tome raspravljalo samo kao o ideji, ali kasnije je to i službeno postalo pitanje o kojemu je trebalo donijeti odluku. To što je Skupština raspravljala o tom pitanju nije mi se činilo neobičnim. U republičkoj Skupštini raspravljalo se o istom pitanju i u jednom trenutku su se Srbi izdvojili iz Skupštine i zapravo su formirali vlastitu skupštinu. Zbog toga mi se nije činilo čudnim što smo o istim stvarima raspravljali i na opštinskoj razini.

01108324

Svi muškarci iz opštine Teslić dobili su poziv za mobilizaciju negdje krajem 1991. ili početkom 1992. Svi Muslimani i Hrvati odazvali su se mobilizaciji, tako da su dobili uniforme i oružje. Tokom 1992. donesena je odluka da se smanji broj aktivnih rezervista. Zapovjednici jedinica obavijestili bi aktivne rezerviste da im njihove usluge više nisu potrebne. Do 6. aprila 1992. među aktivnim vojnim i policijskim rezervistima bio je jednak broj Muslimana, Srba i Hrvata.

Nakon 6. aprila 1992. Muslimani i Hrvati više nisu mobilizirani. Muslimani i Hrvati koji su još uvijek imali uniforme i oružje iz ranije službe u rezervnom sastavu vojske ili policije morali su ih vratiti bilo TO-u bilo Sekretarijatu za Narodnu odbranu. Zbog toga, kao i zbog činjenice da Muslimani i Hrvati nisu potpisivali izjavu o lojalnosti, i vojska i policija su bile jednonacionalne.

Krajem aprila i početkom maja 1992. mogli su se vidjeti razni vojni bataljoni koji su prolazili opštinom pozdravljajući s tri prsta. Vidio sam i srpske vojne rezerviste kako odlaze u zgradu TO-a u Tesliću, gdje su dobivali uniforme i oružje.

Vidao sam sve više vojnika koji su dolazili u tu zgradu i ondje se sastajali s Perišićem. U januaru 1992. sam prvi put počeo vidati kako se Perišić sastaje s oficirima JNA. Među oficirima koje sam viđao sjećam se (ime nepoznato) Bosanca, koji je bio zapovjednik JNA u Tesliću, a njega je kasnije zamijenio Dejan Bilanović. Zanimljivo je da je Bilanović, kad se prvi put susreo sa Perišićem, nosio uniformu JNA, a kad je donesena odluka 6. aprila 1992., nosio je istu uniformu, ali sa oznakama RS.

Sjećam se i da sam vidio kako se s Perišićem u martu 1992. sastao Esad Halilbašić, koji je bio zapovjednik TO-a za područje Doboja. Milorad Marković je takođe prisustvovao sastanku. Ne znam o čemu je bilo riječi na tom sastanku.

Kao član Izvršnog vijeća prisustvovao sam sastancima Perišića s oficirima, ali na njema se nije raspravljalo niti odlučivalo ni o čemu važnom. Nakon 6. aprila 1992. bio sam prisutan na samo nekoliko sastanaka, ali ni tada se nije raspravljalo ni o čemu važnom.

Zbog svega što se dešavalo pitao sam prijatelja koji je radio u zgradi TO-a da li mogu vratiti svoju uniformu. Rekao je da nema problema. U maju 1992. predao sam svoju uniformu TO-u.

Dana 7. aprila 1992. Milorad Marković je nazvao sve šefove odjela i naložio im da dođu na sastanak koji se održavao u njegovoj kancelariji da potpišu izjavu o lojalnosti. Rekao nam je da moramo potpisati izjavu o lojalnosti ako želimo da zadržimo posao u Srpskoj Republici BiH. Sastanku su prisustvovala sljedeće osobe: sekretar Opštine Adil Osmanović, Čedo Grbić, Mensur Degermendić, Boro Dujković, radnik u opštini Enver Mehmedović, sanitarni inspektor Ašir Kopic, Sunija Ahmetašević, Drago Grgić, koji je sa mom dijelio položaj potpredjednika Izvršnog vijeća. Toga dana niko nije potpisao izjavu o lojalnosti. Marković nije reagovao.

Nakon toga dana uzeo sam dvosedmični odmor i ostao kod kuće. Nakon dvije sedmice Milorad Marković me je zvao kući i zamolio me da se vratim na posao. Takođe mi je rekao da ne može sam raditi sa svim tim Srbima.

Krajem aprila vratio sam se na posao. Još uvijek sam odlazio na sastanke Izvršnog vijeća. Na tim sastancima nije bilo mnogo ljudi jer im nije bilo zanimljivo ono što se na njima dešavalo. Nismo ni o čemu raspravljali jer nije bilo ničega o čemu bismo

01108325

RECIBIDO

Mr. Ferid

3

*6**19*

mogli odlučivati.

02910297

Prijevod

U to vrijeme Srbi su već zamijenili Muslimane na važnim položajima. Mogu dati primjer Munevre Marković sa radiostanice i, naravno, Srbi su zamijenili većinu Muslimana i Hrvata koji su radili sa mnom. Oni nisu službeno dobili otkaz. Kad smo se suočili sa gore opisanom situacijom, shvatili smo da nije ostalo ništa što bi Muslimani i Hrvati mogli učiniti.

Ja sam nastavio raditi do 25. maja 1992. Trebao sam prisustvovati sastanku Izvršnog vijeća kad me žena nazvala u kancelariju. Rekla mi je da su mog oca zaustavili na kontrolnom punktu i vrijeđali kad je pokušavao da iziđe iz regije. Izišao sam iz zgrade i otišao kući da vidim oca. Kad sam došao kući, vidio sam da je preplašen.

Moj posljednji radni dan je bio 25. maj 1992. Nisam dobio službeni otkaz. Odlučio sam da se ne vraćam na posao zbog onoga što se desilo mom ocu i zbog onoga što sam vidio da se dešava u opštinskoj zgradi.

Kontrolni punktovi su postavljeni sredinom maja 1992. Mada su postavljeni ti kontrolni punktovi, još uvijek nam je bilo dopušteno slobodno kretanje.

Nakon 25. maja 1992. više nam nije bilo dopušteno da se slobodno krećemo. To govorim zbog onoga što se desilo mom ocu. Ne sjećam se da je bilo kakve službene objave.

Krajem maja 1992. na radiju je emitovano službeno saopćenje da svi građani moraju predati svoje oružje, uključujući i lovačke puške za koje imaju dozvolu.

U maju 1992. prisustvovao sam sastanku u Perišićevoj kancelariji. Tom sastanku prisustvovala su sljedeće osobe:

- Dejan Bilanović
- Rasim Galijašević
- Nikola Perišić
- Mehmed Kopic
- Sejfudin Topčagić
- Adil Čorić
- (ime nepoznato) Šakanović
- Sejdo Zukanović
- Žarko Andelić

Razgovarali smo o organizovanju straža u okolnim selima. Donesena su pravila o tome koliko se oružja može izdati. Htjeli smo oranizovati patrole zbog svega što se dešavalo u Bosni. Željeli smo se zaštititi jer smo bili uplašeni. Bili smo zabrinuti jer se vršila mobilizacija lokalnih Srba, koji su sad nosili oružje. Odlučeno je da mjesne zajednice ustanove koliko oružja treba izdati i broj ljudi koji smiju posjedovati oružje. To je bilo prihvatljivo ukoliko bi to bilo jedino oružje koje bi ljudi posjedovali. Drugim riječima, oni koji su imali oružje morali su ga prijaviti. Perišić je rekao da bi nastali problemni ako bi kod ljudi bilo pronađeno kakvo drugo oružje.

Zapravo smo organizovali patrole sastavljene i od Srba i od Muslimana. Na primjer, u Mjesnoj zajednici Stenjaka patrole su bile organizovane. Brat moje žene mi je rekao za te patrole, ali mi je takođe rekao da su jednoga dana Srbi jednostavno prestali patrolirati. Nisam siguran zašto se to desilo. Mislim da su bili raspoređeni na neke druge dužnosti.

01108326

Ništa drugo se nije desilo sve do dolaska Crvenih beretki.

Njihovo prisustvo smo osjetili početkom juna, ali prvi put sam ih vidio 3. juna 1992. kada su sa spiskom obilazili lokalne mjesne zajednice i hapsili videnije ljude. Za te spiskove znam tako što sam u srpskim novinama čitao da imaju takve spiskove. Takođe sam od Sulejmana Vitlića, koji je bio predsjednik Mjesne zajednice Kamenica, čuo da je tešanjaska policija uhapsila jednog srpskog oficira i da je kod njega pronađen jedan takav spisak.

Mene su uhapsili 4. juna 1992. kad sam bio sam kod kuće. Moja porodica je u to vrijeme bila u posjeti kod mog oca. Kuća moga oca je od moje kuće udaljena pet minuta hoda. Vidio sam policiju posvuda na ulicama, a nekoliko policajaca sam vidio u kući mog oca. Policajac po imenu Bubić, koji je pio vodu iz slavine u mom dvorištu, rekao mi je da ostanem u kući. Htio sam vidjeti svoju porodicu pa sam otišao do očeve kuće. Ispred kuće je bilo oko 15 policajaca, a dvojica od njih su pretraživala kuću mog oca. Moj otac je imao kofer s municijom i pištolj, što mu je policija oduzela.

Uhapsili su me ispred očeve kuće, ali ne znam zašto. Vođa grupe policajaca, čije ime ne znam, mahnuo je prema automobilu marke Golf da priđe. U kolima su bili zapovjednik tesličke policije Predrag Markočević, vozač i jedan pripadnik Crvenih beretki, čije ime ne znam.

Kad su došli, pripadnik Crvenih beretki me počeo tući kundakom puške. Dok me tukao, puška je pukla. Udarao me mnogo puta, uglavnom po rukama i neposredno ispod glave.

Kad je slomio pušku, rekao mi je da se ne mičem i tad je stigao policajac Aleksa Petrović u bijelom automobilu, kojim me odvezao u SUP u Tesliću. Kad smo stigli u SUP, ondje je mnogo vojnika sjedilo na stepenicama i Aleksa je naoružane vojnike u zelenim maskirnim uniformama pitao šta da radi sa mnom. Jedan od vojnika je rekao da me odvede u podrum, što je on i učinio.

Kad sam došao u podrum, uveo me u neku prostoriju. Kad je otvorio vrata te prostorije, svi ljudi su se okrenuli prema zidu s rukama uvis, pokazujući tri prsta. Takođe su morali pjevati srpske narodne pjesme. Kad su se vrata zatvorila za mnom, zatvorenici su se okrenuli i prestali pjevati. Prepoznao sam većinu od trideset petorice ljudi koji su se ondje nalazili. Svi oni su bili Muslimani ili Hrvati. U toj prostoriji su bili sljedeći ljudi:

- Sejfudin Topčagić, Musliman, bivši predsjednik opštine Teslić, direktor preduzeća "Demos"
- Hrvoje Vrdoljak, Hrvat, bivši predsjednik opštine Teslić, direktor preduzeća "Borje"
- Ramiz Skopljak, Musliman, profesor, učitelj u školi u Tesliću
- Drago Frank, Hrvat, javni tužilac
- Štefo Tomić, Hrvat, direktor opštinskog SIZ-a za zdravstvo
- Ismet Šabotić, Musliman, predsjednik Socijalističkog saveza
- Midhat Gilić, Musliman, nastavnik
- Rasim Galijašević, Musliman, koji je bio zatočen u jednoj drugoj prostoriji
- Sabahudin Mehmedović, Musliman, zapovjednik policije
- Faruk Rezulović, Musliman, nastavnik
- Fadil Rezulović, Musliman, bankovni službenik

01108327

- Ramo Lugonjić, Musliman, radnik
- Smajo Mejremić, Musliman, radnik
- Anto Tabak, Hrvat, privatni poduzetnik

02910299

Prostorija je bila veličine otprilike 6 kvadratnih metara. Iz nje se ulazilo u još jednu prostoriju u kojoj je bio zahod, ali on nije bio ispravan. Polovica poda je bila betonska, a druga polovica je bila prekrivena drvenim paletama. Svi ljudi su se skupili blizu prozora jer je bilo vruće i zagušljivo.

U toj prostoriji sam ostao 4 dana. Nuždu smo vršili u neispravnom zahodu. Iz sobe uopšte nismo smjeli izlaziti. Kad sam stigao, prvi dan smo svi dobili kanister vode. U sljedećim danima smo za jelo dobivali samo po jedan sendič, ali imali smo dovoljno vode.

Kad sam došao, moj prijatelj Topčagić me učio srpske pjesme kako bih izbjegao teško premlaćivanje. Kad su ulazili stražari, morali smo se okrenuti prema zidu i pozdraviti ih s tri prsta. Stražari bi kružili prostorijom i tukli nas policijskim palicama ili nogama. Udarali su nas u rebra, u vrat i u leđa. Od tih premlaćivanja imam kronične bolove u kičmi. Nikad nismo primili nikakvu liječničku pomoć. Tukli su nas svakodnevno, ponekad i nekoliko puta. Nije nam bilo dozvoljeno da se kupamo ili brijemo.

Nakon četiri dana odveden sam u skladište TO-a u Tesliću. Kad sam odlazio iz prostorije u SUP-u, u njoj je bilo zatvoreno oko 40 ljudi.

Kad sam stigao u zgradu TO-a, zatvorili su me u veliku prostoriju dugačku 50 i široku 30 metara, s betonskim podom. Nije bilo kreveta i mislim da je tamo bilo zatvoreno otprilike 130 ljudi. Kad sam došao, dali su mi kanister koji mi je trebao služiti za mokrenje. Za veliku nuždu, morao sam moliti stražara da mi dozvoli da upotrijebim zahod. Imali smo dovoljno vode, ali i ovdje smo jeli samo sendviče. Prostorija je imala prozore i bilo je dovoljno zraka.

Redovito su me tukli. Kad bi došli oficiri u maskirnim uniformama, morali smo se okrenuti prema zidu na isti način kao što sam ranije opisao. Stražari bi nas drvenim štapovima udarali po leđima. Većinu njih nisam poznavao, ali jedan kojeg sam prepoznao imao je nadimak Piko. Piko je bio u Crvenim beretkama i povremeno su nas tukli pripadnici Crvenih beretki.

Pripadnici Crvenih beretki tukli su mene i druge zatvorenike kundacima pušaka, drvenim palicama, čizmama i policijskim palicama. Kad bi oni ušli u sobu, zatvorenici bi se okrenuli prema zidu. Tukli bi sve nas oko 5 do 10 minuta, ovisno o tome koliko vremena im je trebalo da obidu prostoriju. Tukli bi sve nas nekoliko puta dnevno, svaki dan.

Često su nam, i danju i noću, kucali na vrata. Morali smo stati licem okrenuti prema zidu i pjevati te srpske pjesme. U prosjeku smo morali pjevati 6 puta dnevno po otprilike pola sata.

Jednom su, na Bajram 11. juna 1992., čovjek po imanu Crnogorac i još dva oficira u maskirnim uniformama, jednog po jednog, izveli tri čovjeka iz moje prostorije, uključujući i mene. Odveo nas je u jedan dio skladišta i teško nas pretukao. Prije nego što je došao red na mene, vidio sam da neki od ljudi koji se vraćaju s premlaćivanja imaju slomljene ruke, neki su imali otvorene rane, a neki su bili u nesvjesti. Neki od njih bili su toliko teško premlaćeni da su prebačeni u bolnicu u Banjoj Luci.

01108328

M. Ferid
[Handwritten signature]

Prozvali su me i oficiri su me počeli tući. Tukli su me za tu svrhu izrađenim drvenim predmetima. Uglavnom su me udarali po leđima, a za to vrijeme sam morao stajati okrenut prema zidu. Dva puta sam pao, a potom sam morao ponovno ustati. Kad bih ustao, premlaćivanje se nastavljalo dok na kraju nisam izgubio svijest. Kad sam se probudio, bio sam u istoj zatvorskoj prostoriji. Bio sam pun modrica, a na lijevoj nozi sam imao podlijev krvi.

Dana 20. juna 1992. u našu prostoriju je doveden šesnaestogodišnji Zlatan Đanić. Bio je napola gol i tijelo mu je bilo crno od modrica. Jaukao je od bola. Kad je došao u našu prostoriju, bilo je oko 16:00 sati, a u 23:00 sata je umro od ozljeda. Pokrili smo njegovo tijelo dekama i pozvali stražare da ga odnesu, što su oni učinili sljedećeg dana u 10:00 ili 11:00 sati.

Jednom je, prilikom redovnih premlaćivanja, (ime nepoznato) Mahmutović udaren u potiljak i nakon toga je pao na tlo. Nije se micao dva dana, a zatim je odvezen u bolnicu. Od ljudi koji su u to vrijeme bili u bolnici čuo sam da je kasnije umro.

Od 11. juna 1992. do dana kad sam pušten prozvani su sljedeći ljudi:

- Midhat Gilić, nastavnik u Tesliću
- Rasim Galijašević, iz Teslića
- Himzo Jašarević, iz Ružičevića
- Ramo Lugonjić, iz Stenjaka

Ti Muslimani nisu više nikad viđeni nakon što su prozvani. Nikad nisam vidio ko ih je prozivao. Čuo sam da su da su njihova tijela ekshumirana u Borju. Mislim da su, osim Rasima, svi pronađeni.

Iz tog mjesta sam konačno pušten 7. jula 1992. nakon što sam izgubio 15 kilograma. Mojoj ženi je konačno bilo dozvoljeno /?tekst nedostaje/ i u isto vrijeme je dozvoljeno da nam se donosi hrana. Nikad nam nije bilo dozvoljeno da se okupamo, obrijemo ili da operemo zube.

Nikad nisam lično vidio da neko razara džamije, ali s mjesta gdje sam bio zatočen, čuo sam eksplozije. Nakon što sam pušten, čuo sam da su vjerski objekti dizani u zrak i mogao sam vidjeti posljedice tih razaranja.

Kad sam pušten, nisam se mogao slobodno kretati jer je od 11:00 do 08:00 sati na snazi bio policijski sat pa smo se tokom samo tri sata mogli slobodno kretati.

Pet ili šest dana nakon što sam pušten, mojoj kući je došao Himzo Hodić. Hodić je radio u Civilnoj zaštiti u Tesliću. Sada su postojali radni logori i on mi je rekao da se javim u jedan od tih logora. Pokazao sam mu svoje modrice i rekao mu da sam slab i da stalno povraćam. Moj susjed Fuad Terzić mu je rekao da će me on zamijeniti.

Nakon petnaest dana mojoj kući je došao jedan policajac, čijeg imena se ne sjećam, i pitao me da li želim biti razmijenjen.

Još dva mjeseca sam ostao kod kuće. Radio sam u svom vrtu. Do trenutka kad sam razmijenjen nisam bio svjedokom nikakvih drugih incidenata.

Četiri do pet dana prije nego što sam razmijenjen na radiju je objavljeno da će se razmjena obaviti 7. septembra 1992.

01108329

M. Fuad

Ferdinand 10

Moja porodica i ja razmijenjeni smo u Kaloševićima u opštini Tešanj 7. septembra 1992. Otišao sam u zgradu MKCK-a u 10:00. Boško Jotanović, predstavnik MKCK-a rekao mi je da smo ja i moja porodica na spisku i da autobus kreće u 13:00 sati. Rekao je da ponese sve što što možemo.

Toga dana razmijenjeno je 26 nas Muslimana.

Nisam ništa morao platiti da budem razmijenjen.

Ne poznajem Radoslava Brđanina.

Nije mi poznato što je Krizni štab. Nakon što sam pušten nisam se zanimao za politiku.

KRAJ IZJAVE

PROCEEDS

3

M. Ferid
[Signature]

02910302

POTVRDA SVJEDOKA

Izjava mi je glasno pročitana na jeziku i sadrži sve što sam rekao po svom znanju i sjećanju. Izjavu sam dao dobrovoljno i svjestan sam da se može upotrijebiti u sudskom postupku pred Međunarodnim sudom za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991, kao i da mogu biti pozvan da javno svjedočim pred Sudom.

Potpis:

Datum: 14.07.2000.

POTVRDA PREVODIOCA

Ja, Enida Jahić, prevodilac, potvrđujem sljedeće:

- 1) Odgovarajuće sam kvalifikovana i ovlaštena od strane Sekretarijata Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. da prevodim sa jezika na engleski jezik, kao i s engleskog na jezik.
- 2) Ferid Mahalbašić mi je dao do znanja da govori i razumije jezik.
- 3) Gore navedenu izjavu sam usmeno prevela s engleskog na jezik u prisustvu Ferida Mahalbašića koji je, po svemu sudeći, čuo i razumio prijevod ove izjave.
- 4) Ferid Mahalbašić je potvrdio da su, po njegovom znanju i sjećanju, činjenice i ostalo navedeno u ovoj izjavi istinite, onako kako sam ih prevela, što je potvrdio svojeručnim potpisom na predviđenom mjestu.

Datum: 14.07.2000.

Potpis:

01108330

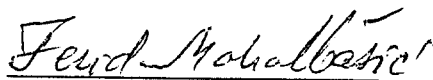

09. April 2003. godine

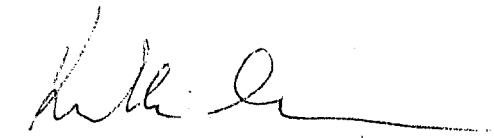
Dodatak izjaviIme: **Mahalbašić, Ferid**International
Criminal Tribunal
for the Former
YugoslaviaTribunal Pénal
International pour
l'ex-YougoslavieOffice of the
ProsecutorBureau du
Procureur

Dana 09. aprila 2003. godine dat mi je na uvid bosanski prijevod izjave koju sam davao 12. i 14. jula 2000. godine, a potpisao 14. jula 2000. godine. Želim napraviti sljedeće ispravke prethodno spomenutoj izjavi.

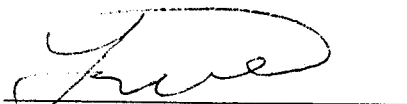
- 1) Broj stranice 01108322, na trećoj stranici u dijelu gdje se navode imena članova Izvršnog vijeća stoji: ime nepoznato KLJEČANIN. Treba da stoji Njegomir KLJEČANIN. Takođe, uz ime Hamza BEGOVIĆ stoji da je bio član SDA i Izvršnog vijeća. Hamza BEGOVIĆ je predložen od SDA ali nije bio njihov član.
- 2) Na četvrtoj stranici označenoj sa brojem 01108323, u sednom paragrafu spominje se čistačica. Ona se preziva ODOBAŠIĆ. Takođe na istoj stranici u zadnjoj rečenici spominje se Ime nepoznato HALILBAŠIĆ koji je bio komandant TO za područje Doboja. Treba da stoji Esad HALILBAŠIĆ koji je bio Komandant TO regije Dobjo.
- 3) Na šestoj stranici označenoj sa brojem 01108325 u četvrtom paragrafu spominje se ime nepoznato Bosanac. U pitanju je pukovnik Veljko Bosanac.
- 4) Na desetoj stranici označenoj sa brojem 01108329, u drugom paragrafu spominje se ime Zlatan ĐANIĆ. Ispravno je Zlatan DŽANIĆ.

svjedok

, istražitelj

prevodilac

